

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 680/2014-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. októbra 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta predbežne prerokoval sťažnosť D. P., zastúpeného advokátom Mgr. Daliborom Tverďákom, Advokátska kancelária, Krmanova 1, Košice, vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6 S 11657/2010 zo 7. apríla 2011 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Sžf 86/2013 z 27. mája 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť D. P. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. augusta 2014 osobne do podateľne doručená sťažnosť D. P. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn.

6 S 11657/2010 zo 7. apríla 2011 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Sžf 86/2013 z 27. mája 2014.

Zo sťažnosti vyplýva, že rozhodnutím Colného úradu Košice (ďalej len „colný úrad“), a to platobným výmerom sp. zn. 37849/2009-5638/96Pv z 3. septembra 2009, bol sťažovateľovi určený základ spotrebnej dane z liehu za zdaňovacie obdobie 24. august 2009 v množstve 26,872 hl 100 % alkoholu pri teplote 20° C a bola mu vyrubená spotrebná daň z liehu za zdaňovacie obdobie 24. august 2009 vo výške 25 243,02 €. Rozhodnutím Colného riaditeľstva Slovenskej republiky, ktoré bolo v priebehu konania pred všeobecnými súdmi premenované na Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaný“), sp. zn. 1476/2010 z 29. apríla 2010 bolo odvolanie sťažovateľa proti rozhodnutiu colného úradu zamietnuté a rozhodnutie colného úradu bolo potvrdené.

Rozsudkom krajského súdu sp. zn. 6 S 11657/2010 zo 7. apríla 2011 bola žaloba sťažovateľa o preskúmanie právoplatného rozhodnutia žalovaného zamietnutá. Rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžf 29/2011 zo 17. januára 2012 bol rozsudok krajského súdu potvrdený.

Nálezom ústavného súdu č. k. II. ÚS 168/2012-44 z 30. apríla 2013 bolo vyslovené, že rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžf 29/2011 zo 17. januára 2012 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, ako aj jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru s tým, že rozsudok najvyššieho súdu zo 17. januára 2012 bol zrušený a vec bola vrátená na ďalšie konanie.

Následným rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžf 86/2013 z 27. mája 2014 bol rozsudok krajského súdu č. k. 6 S 11657/2010-49 zo 7. apríla 2011 opätovne potvrdený.

Žalovaný svoje rozhodnutie vydané v správnom konaní odôvodnil výsledkami opakovanej daňovej kontroly, a to záverom, podľa ktorého sťažovateľ predloženými účtovnými dokladmi nepreukázal relevantným spôsobom pôvod alebo spôsob nadobudnutia liehu od dodávateľa. Colný úrad neakceptoval sťažovateľom predložené účtovné doklady

preto, že pri miestnom zisťovaní sa daňový subjekt T. Š. (ďalej len „Š.“) k predloženým faktúram vyjadril, že neboli ním vystavené. Rozhodnutie žalovaného sa opieralo o ustanovenie § 12 ods. 2 písm. a) zákona č. 105/2004 Z. z. o spotrebnej dani z liehu a o zmene a doplnení zákona č. 467/2002 Z. z. o výrobe a uvádzaní liehu na trh v znení zákona č. 211/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o spotrebnej dani z liehu“), v zmysle ktorého daňová povinnosť vzniká až dňom zistenia liehu, ktorý sa nachádza alebo ktorý sa nachádzal u právnickej alebo fyzickej osoby, ak táto osoba nevie preukázať pôvod alebo spôsob nadobudnutia liehu, a to bez ohľadu na to, či nakladá, alebo nakladala s liehom ako s vlastným, v spojení s ustanovením § 29 ods. 9 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správe daní“), podľa ktorého sa na doklad znejúci na neexistujúcu osobu v čase vydania dokladu v daňovom konaní neprihliada. Podľa právneho názoru žalovaného sťažovateľ nevedel relevantným spôsobom preukázať pôvod alebo spôsob nadobudnutia liehu, ktorý mal kúpiť od Š.

Sťažovateľ v žalobe z 11. mája 2010 namietal nezákonnosť rozhodnutia, keďže správne orgány vychádzali z nedostatočne zisteného skutkového stavu, ako aj z nesprávneho právneho posúdenia. Sťažovateľ teda v žalobe vo všeobecnej rovine napadol rozhodnutie tak z dôvodu nedostatočne zisteného skutkového stavu, ako aj z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. V následnom písomnom stanovisku z 23. marca 2011 (v rámci vyjadrenia k podaniu žalovaného z 21. júna 2010) sťažovateľ opätovne poukázal na nedostatočné zistenie skutkového stavu, ktoré špecifikoval aj tým, že colný úrad nezisťoval, ktorý daňový subjekt vyrobil, spracúval, skladoval, prijímal a odosielať lieh a najmä, či za lieh bola alebo nebola už odvedená príslušná spotrebná daň, a ak áno, tak kým (zaistené spotrebné balenia liehu boli totiž riadne opatrené kontrolnými známkami, identifikačným číslom, označením výrobcu, ako aj označením tlačiarne kontrolnej známky). Ďalej namietal, že sa nevykonalo aspoň miestne zisťovanie, prípadne dopyt na výrobcu a na tlačiareň kontrolnej známky na účely objasnenia, kto lieh vyrobil, spracúval, skladoval, prijímal a odosielať, a najmä, či bola, alebo nebola príslušná spotrebná daň už odvedená (ak áno, tak kým). Zdôraznil tiež povinnosť správneho orgánu použiť všetky dostupné podklady a dôkazy na náležité a nepochybné zistenie skutkového stavu v zmysle § 2 a § 29 zákona

o správe daní. Nesprávne právne posúdenie špecifikoval najmä poukazom na nesprávnu aplikáciu § 12 ods. 2 písm. a) zákona o spotrebnej dani z liehu, keďže sťažovateľ preukázal tak pôvod, ako aj spôsob nadobudnutia liehu. Lieh bol nadobudnutý od obchodného zástupcu Š., pričom obchodný zástupca neprekročil rozsah obvyklej činnosti. Sťažovateľ sa podľa vlastného názoru pri kúpe liehu od Š. správal obozretne v rozsahu, ktorý bolo možné od neho spravodlivo požadovať. Bolo mu predložené povolenie na predaj liehu vystavené pre Š., z ktorého vyplývalo, že je oprávnený predávať vo voľnom obehu lieh. Zároveň si sťažovateľ existenciu Š. a jeho identifikačné údaje overil zo živnostenského registra na internete. Ďalej videl nesprávne právne posúdenie v nesprávnej aplikácii ustanovenia § 29 ods. 9 zákona o správe daní, keďže medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že daňové doklady boli vystavené na existujúcu osobu, a to na Š. Namietal tiež nepreskúmateľnosť rozhodnutia žalovaného pre jeho nezrozumiteľnosť, pretože z rozhodnutia nie je zrejmé, či vznik daňovej povinnosti sťažovateľa má byť daný jeho nespôsobilosťou preukázať pôvod alebo preukázať spôsob nadobudnutia liehu. Podľa právneho názoru sťažovateľa totiž v ustanovení § 12 ods. 2 písm. a) zákona o spotrebnej dani z liehu uvedená spojka „alebo“ vyjadruje alternatívu pravdivosti buď jednej, alebo druhej možnosti s tým, že pravdivosť jednej zároveň vylučuje pravdivosť druhej. Vytýkal aj to, že žalovaný doručil krajskému súdu neúplný administratívny spis. Poukázal tiež na porušenie zásady rovnosti účastníkov konania pri objasňovaní skutkového stavu, lebo bez logického dôvodu sa za hodnovernejšie považovalo stanovisko Š. Pri opakovanej daňovej kontrole neexistovali žiadne nové skutočnosti, než aké boli zistené už v rámci riadnej daňovej kontroly.

Primárnym dôvodom žaloby bola skutočnosť, že sťažovateľ nadobudol lieh za cenu, v ktorej bola zahrnutá aj spotrebná daň. Preto uloženie povinnosti zaplatiť spotrebnú daň sťažovateľovi znamená vyrubenie už raz uhradenej dane, teda jej duplicitnú úhradu.

Najvyšší súd nariadil na 27. máj 2014 pojednávanie, na ktorom predseda odvolacieho senátu konštatoval, že podaná žaloba je v rozsahu jednej strany, pričom súd je viazaný dôvodmi žaloby, ktoré sú v danom prípade stručné. Po uplynutí zákonnej lehoty už nie je možné dôvody žaloby rozširovať. Sťažovateľ najvyššiemu súdu vysvetlil, že požaduje vykonanie konfrontácie so Š., lebo by to napomohlo objasniť identitu osoby, ktorá

sťažovateľovi lieh predala. To, že predajca sám seba označil za obchodného zástupcu Š., ešte neznamená, že nemohlo ísť aj o samotného Š. Potom predseda senátu oboznámil obsah administratívneho spisu a konštatoval, že sa v ňom nenachádza druhostupňové rozhodnutie žalovaného, na čo poverený pracovník žalovaného priamo na pojednávaní doručil originál tohto rozhodnutia. Predložil tiež vlastný spisový materiál týkajúci sa odvolacieho správneho konania.

Podľa názoru sťažovateľa rozsudkami všeobecných súdov došlo k porušeniu označených článkov ústavy a dohovoru. Kompletný administratívny spis bol predložený vlastne až v odvolacom konaní na pojednávaní najvyššieho súdu. Tým rozsudok krajského súdu stratil akýkoľvek zákonný podklad, a to tým viac, že krajský súd pri svojom rozhodovaní zjavne nemal k dispozícii ani len preskúmané rozhodnutie žalovaného. Podľa ustanovenia § 250j ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku bol krajský súd povinný z úradnej povinnosti rozhodnutie žalovaného zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie z dôvodu nepreskúmateľnosti rozhodnutia pre neúplnosť spisov. Navyše nebol predložený ani úplný spisový materiál týkajúci sa riadnej daňovej kontroly. V súdnom spise sa neuvádzajú rozsiahle listinné dôkazy predložené sťažovateľom v prílohe k jeho vyjadreniu z 23. marca 2011 a tieto nie sú v spise ani zažurnalizované.

Sťažovateľ nepovažuje závery všeobecných súdov za dostatočne odôvodnené. Nezistovali totiž, kto lieh vyrobil a či odviedol príslušnú spotrebnú daň, nesprávne aplikovali ustanovenie § 12 ods. 2 písm. a) zákona o spotrebnej dani z liehu, keď neuviedli, či dôvodom vzniku daňovej povinnosti sťažovateľa bolo nepreukázanie pôvodu alebo nadobudnutia liehu, porušili zásadu rovnosti účastníkov konania pri objasňovaní skutkového stavu a aplikovali závery opakovanej daňovej kontroly, hoci táto bola nedôvodná a porušovala princíp právnej istoty.

Uvedenými okolnosťami, na ktoré sťažovateľ poukázal prvýkrát až v stanovisku z 23. marca 2011, teda po uplynutí zákonnej dvojmesačnej lehoty na podanie žaloby, sa všeobecné súdy vôbec nezaoberali. K argumentu neuvedenia záveru o tom, či sťažovateľ nepreukázal pôvod alebo spôsob nadobudnutia liehu, krajský súd zaujal stanovisko, že

sťažovateľ nepreukázal ani pôvod a ani spôsob nadobudnutia liehu. Najvyšší súd sa však touto argumentáciou nezaoberá, keďže je nesporné, že pôvod liehu, ktorý bol riadne opatrený kolkovými známkami, nie je a nemôže byť sporný.

Podľa právneho názoru sťažovateľa neobstojí argument všeobecných súdov, podľa ktorého možno v prieskumnom konaní prihliadať len na také žalobné dôvody, ktoré boli označené v zákonnej dvojmesačnej lehote. Z ustanovenia § 250h ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého až do rozhodnutia súdu môže žalobca rozsah napadnutia správneho rozhodnutia obmedziť a rozšíriť ho môže len v lehote podľa § 250b, sťažovateľ vyvodzuje, že argumentácia uvedená v jeho vyjadrení z 23. marca 2011 bola včas uplatnená, a preto bolo povinnosťou všeobecných súdov zaoberať sa ňou a prihliadať na ňu.

Sťažovateľ navrhuje vydať tento nález:

„Základné právo sťažovateľa, a to právo na súdnu ochranu v zmysle Čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj právo na spravodlivý proces Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, bolo porušené postupom a rozhodnutím Krajského súdu Košice v konaní vedenom pod sp. zn. 6S/11657/2010 zo dňa 07.04.2011 ako aj postupom a rozhodnutím Najvyššieho súdu SR v konaní vedenom pod sp. zn. 3Sžf/86/2013 zo dňa 27.05.2014.

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Sžf/86/2013 zo dňa 27.05.2014 ako aj rozsudok Krajského súdu Košice sp. zn. 6S/11657/2010 zo dňa 07.04.2011 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

Podľa § 36 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu priznáva sa sťažovateľom náhrad trov právneho zastúpenia splatnú do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu na účet právneho zástupcu sťažovateľa Mgr. Dalibora Tverďáka, advokáta so sídlom Krmanova 1, 040 01 Košice.“

II.

Zo žaloby sťažovateľa (bez označenia dátumu), ktorá bola krajskému súdu doručená 11. mája 2010, vyplýva, že namieta zákonnosť rozhodnutia žalovaného, keďže sa

vychádzalo z nedostatočne zisteného skutkového stavu veci. Šetrením v správnom konaní a v rámci daňovej kontroly sťažovateľ hodnoverne a relevantne preukázal pôvod a spôsob nadobudnutia liehu, pričom predložil faktúry a doklady z registračnej pokladne od Š. Žalovaný v rámci objektívneho dokazovania pochybil, keď sa uspokojil len s konštatovaním Š. a jeho vyhlásením, že predložené účtovné a daňové doklady sa v jeho registračnej pokladni nenachádzajú.

Podľa sťažovateľa žalovaný pochybil aj tým, že nevykonal osobnú konfrontáciu medzi sťažovateľom a Š. Tým bol sťažovateľ uvedený do omylu. Sťažovateľ zdôrazňuje, že daňová povinnosť zaťažuje výrobcu liehu, a nie ďalších distributérov a predajcov. Podaná žaloba je v rozsahu jednej strany.

Z nálezu ústavného súdu č. k. II. ÚS 168/2012-44 z 30. apríla 2013 vyplýva, že ním bolo vyslovené porušenie čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní vedenom najvyšším súdom pod sp. zn. 3 Sžf 29/2011 s tým, že jeho rozsudok zo 17. januára 2012 bol zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. Podľa názoru ústavného súdu k porušeniu uvedených práv sťažovateľa došlo tým, že sťažovateľ nedostal možnosť oboznámiť sa s obsahom vyjadrenia žalovaného k odvolaniu sťažovateľa, a tým ani možnosť zaujať prípadne k vyjadreniu stanovisko.

Z rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžf 86/2013 z 27. mája 2014 vyplýva, že ním bol potvrdený rozsudok krajského súdu č. k. 6 S 11657/2010-49 zo 7. apríla 2011. Podľa názoru najvyššieho súdu sťažovateľ potvrdil, že osobu, s ktorou bol priamo v kontakte pri kúpe liehu, neidentifikoval a vedel by ju identifikovať iba v prípade, že by ju videl. Nežiadal, aby mu táto osoba preukázala svoju identitu, a jej identifikačné údaje si nezaznamenal. Obmedzil sa iba na prevzatie liehu od tejto osoby. Nepodal v tejto súvislosti ani trestné oznámenie. Najvyšší súd ako zásadné pochybenie sťažovateľa vnímal skutočnosť, že nakúpil lieh od osoby, ktorej totožnosť si neoveril a dodnes ju nevie identifikovať. Následne takto nadobudnutý lieh bol uvádzaný do obehu v jednotlivých pohostinstvách. Pritom zákon vyžaduje, aby dodávateľský reťazec pri obchodovaní s liehom bol transparentný a aby každý dodávateľ zúčastňujúci sa v reťazci bol spôsobilý

identifikovať svojho dodávateľa. Táto skutočnosť má význam nielen daňový, ale ide tu aj ochranu zdravia konečných spotrebiteľov. Práve daňové predpisy takto vytvárajú systém záruk toho, že osoba dodávateľa bude vždy identifikovateľná. Odberateľ, ktorý si neoverí svojho dodávateľa, sa vystavuje riziku nepreukázania spôsobu nadobudnutia liehu, a tým i vzniku daňovej povinnosti v dôsledku tejto skutočnosti. Podľa § 12 ods. 2 písm. a) zákona o spotrebnej dani z liehu v znení účinnom k 24. augustu 2009 daňová povinnosť vzniká aj dňom zistenia liehu, ktorý sa nachádza alebo ktorý sa nachádzal u právnickej osoby alebo fyzickej osoby, ak táto právnická osoba alebo fyzická osoba nevie preukázať spôsob nadobudnutia liehu v súlade s týmto zákonom, a to bez ohľadu na to, či nakladá, alebo nakladala s liehom ako vlastným. Sťažovateľ sa tým, že prevzal dodávku liehu od osoby, ktorej identitu si neoveril, dostal do dôkaznej núdze, čo sa týka preukázania spôsobu nadobudnutia liehu. Podľa vlastného vyjadrenia bol presvedčený, že išlo o Š. obchodného zástupcu. Skutočnosti nasvedčujú tomu, že sa stal obeťou podvodu neznámej osoby, ktorá disponovala identifikačnými údajmi Š. Sťažovateľ však trestné oznámenie vo veci nepodal a nevyvinul žiadnu iniciatívu, aby uvedenú neznámu osobu identifikoval. Potvrdil, že v priamom kontakte so Š. nebol. Išlo o neidentifikovaného obchodného zástupcu, ktorý zneužil identitu Š. Vzhľadom na to absentuje predmet navrhovanej konfrontácie medzi sťažovateľom a Š. ako dôkazného prostriedku. Dôkazná povinnosť nie je na colnom úrade ani na žalovanom, ale na sťažovateľovi. Colný úrad na základe vykonaného dokazovania spochybnil dodanie tovaru Š. Preto ak sťažovateľ tvrdil, že lieh nakúpil od jeho obchodného zástupcu, bolo jeho povinnosťou preukázať dodanie tovaru osobu uvedenou v predkladaných daňových dokladoch. V danom prípade subjekt označený v dokladoch nebol totožný so skutočným dodávateľom tovaru. Sťažovateľom predložené faktúry sú pochybné. Nestačí totiž len preukázanie dokladu ako takého, ale doklad musí vierohodne preukazovať subjekt, ktorý tovar dodáva. Dokazovanie zo strany colného úradu slúži až na následnú verifikáciu skutočností a dokladov predkladaných daňovým subjektom. Ak daňový subjekt svoje tvrdenia spoľahlivo nepreukáže, nemôže byť jeho nárok uznaný ako oprávnený. Podľa najvyššieho súdu treba súhlasiť s krajským súdom, ktorý nezistil dôvod na zrušenie rozhodnutia, keď uviedol, že toto obsahuje všetky predpísané náležitosti, je dôsledne odôvodnené a zo spisu sú zrejmé dôvody vykonania daňovej kontroly, opakovanej

daňovej kontroly, podnet žalovaného na vykonanie daňovej kontroly a tiež to, prečo na námietky uplatnené po uplynutí zákonnej dvojmesačnej lehoty krajský súd neprihliadal.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Na rozhodnutie o tej časti sťažnosti, ktorá smeruje proti konaniu vedenému krajským súdom pod sp. zn. 6 S 11657/2010 pre porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, nie je daná právomoc ústavného súdu.

Ako to vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, keď o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Proti rozsudku krajského súdu bolo prípustné odvolanie ako riadny opravný prostriedok, a preto právomoc poskytnúť

ochranu označeným právam sťažovateľa podľa ústavy a dohovoru mal najvyšší súd v rámci odvolacieho konania. Tým je zároveň v uvedenom rozsahu vylúčená právomoc ústavného súdu. Treba tiež v tejto súvislosti uviesť, že sťažovateľ možnosť podania odvolania proti rozsudku krajského súdu aj využil

Odlišná je situácia týkajúca sa zvyšnej časti sťažnosti, ktorú treba považovať v jej prevažnej časti za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko

odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Podľa názoru ústavného súdu treba argumentáciu najvyššieho súdu považovať za dostatočnú a presvedčivú. Nejaví známky arbitrárnosti či zjavnej neodôvodnenosti. Skutočnosť, že sťažovateľ má na vec odlišný právny názor, neznamená sama osebe porušenie označených práv.

Z pohľadu ústavného súdu nemožno z hľadiska ústavnej konformnosti vytýkať najvyššiemu súdu, že na odvolacom pojednávaní doplnil chýbajúce listinné dôkazy a takto dodatočne skompletizoval spisy tvoriace podklad pre rozhodnutie, teda takto napravil procesnoprávne pochybenie krajského súdu, ktorý rozhodol na základe neúplného spisového materiálu. Výklad, ktorý v danej súvislosti presadzuje sťažovateľ, sa javí ústavnému súdu ako prehnane formalistický.

Za hlavnú námietku sťažovateľa treba považovať tvrdenie, podľa ktorého všetko nasvedčovalo tomu, že spotrebná daň z liehu bola uhradená ešte predtým, ako lieh odkúpil sťažovateľ, ktorý takto ako súčasť ceny za kúpený lieh zaplatil aj daň. Podľa sťažovateľa bolo preto povinnosťou colného úradu preveriť, či daň bola naozaj zaplatená, ako tomu nasvedčovali kontrolné známky. Pokiaľ sa tak nestalo, potom sa ani nevylúčilo, že daň bola vyrubená duplicitne dvom rôznym subjektom.

Z rozhodnutí správnych orgánov, ale aj z rozsudkov všeobecných súdov možno vyvodiť, že ustanovenie § 12 ods. 2 písm. a) zákona o spotrebnej dani z liehu považovali za samostatný dôvod vzniku daňovej povinnosti popri daňovej povinnosti vyplývajúcej z ustanovenia § 12 ods. 1 zákona o spotrebnej dani z liehu. Vychádzali teda z doslovného znenia príslušných ustanovení, čo znamená, že daň podľa § 12 ods. 2 písm. a) zákona o spotrebnej dani z liehu možno vyrubiť bez ohľadu na to, či bola vyrubená daň podľa § 12 ods. 1 zákona o spotrebnej dani z liehu. Takýto výklad dotknutých ustanovení znamená, že daňová povinnosť vyplývajúca z ustanovenia § 12 ods. 2 písm. a) zákona o spotrebnej dani z liehu má blízko k sankčnému postihu za neporiadky v dokumentácii, ktoré znemožňujú

zachovať súvislý reťazec prevodov, a to v takých prípadoch, keď bola vyrubená aj daň podľa § 12 ods. 1 zákona o spotrebnej dani z liehu. Uvedený výklad sa z pohľadu ústavného súdu javí ako jeden z možných ústavne konformných výkladov.

Nemožno súhlasiť s tvrdením sťažovateľa, podľa ktorého nepreukázanie pôvodu alebo spôsobu nadobudnutia liehu podľa § 12 ods. 2 písm. a) zákona o spotrebnej dani z liehu treba vykladať v tom zmysle, že titulom na vyrubenie dane môže byť iba jedna z uvedených alternatív. Odhliadnuc od toho, najvyšší súd spresnil, že ide o nepreukázanie spôsobu nadobudnutia liehu.

Keďže dostatočným spôsobom bolo preukázané, že zo strany osoby vystupujúcej ako obchodný zástupca Š. išlo o podvodníka, ktorý mal k dispozícii potrebné údaje o Š., nemožno prihliadnuť ani na námietku sťažovateľa týkajúcu sa oprávnenosti opakovanej daňovej kontroly a jej záverov, ktoré navyše sťažovateľ v inkriminovanom čase ani nenapadol.

Tvrdenie sťažovateľa, podľa ktorého sa mali jeho námietky uplatnené v podaní z 23. marca 2011 považovať za včasné a všeobecné súdy sa mali nimi meritórne zaoberať, treba považovať za neprípustné.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Sťažovateľom namietaný právny názor vyslovil krajský súd a hoci sťažovateľ podal proti rozsudku krajského súdu odvolanie, s uvedeným záverom nepolemizoval. Neuvedol

teda argumentáciu, ktorú teraz predostrel ústavnému súdu. Neurobil tak ani na odvolacom pojednávaní najvyššieho súdu.

Možno urobiť záver, že sťažovateľ nevyužil možnosť obrany označeného práva v odvolacom konaní, čo zakladá neprípustnosť sťažnosti. K tomu treba dodať, že sťažovateľ ani len netvrdil (tým menej preukazoval), že námietku neuplatnil v odvolacom konaní z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Neprichádzal preto ani do úvahy prípadný možný postup ústavného súdu podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. októbra 2014